OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS 2012/662/ÜVJP,

25. oktoober 2012,

millega toetatakse tegevusi, millega vähendatakse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooniga (OSCE) kaetud piirkonnas väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ja liigse hankimise ohtu

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 26 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Ülemkogu võttis 15.–16. detsembril 2005 vastu ELi strateegia väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseadusliku hankimise ja salakaubaveo vastaseks võitluseks („ELi väike- ja kergrelvade strateegia"). Nimetatud strateegias rõhutati, et väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ja liigse hankimise ohu vähendamiseks tuleks erilist tähelepanu pöörata väike- ja kergrelvade väga suurtele kogustele Ida- ja Kagu-Euroopas ning viisidele, mille abil neid konfliktitsoonides levitatakse.

(2) ELi väike- ja kergrelvade strateegias sätestatakse muude eesmärkide hulgas vajadus tõhustada mitmepoolsust rahvusvaheliste, piirkondlike ning liidu ja selle liikmesriikide siseste mehhanismide edendamiseks, seismaks vastu väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona pakkumisele ja destabiliseerivale levikule. Strateegia tegevuskavas tuuakse esile Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon (OSCE) kui üks piirkondlik organisatsioon, millega tuleks koostööd arendada. Eelkõige sisaldab tegevuskava konkreetseid sätteid toetuse kohta, mida osutatakse OSCE tegevusele väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseadusliku kaubanduse vastases võitluses ning OSCE liikmesriikide liigsete varude hävitamises.

(3) 24. novembril 2000. aastal võtsid OSCE liikmesriigid vastu väike- ja kergrelvadealase OSCE dokumendi, millega kohustusid kehtestama ja rakendama tõhusat siseriiklikku kontrolli väike- ja kergrelvade üleandmise üle, sealhulgas ekspordikontrolli ja relvavahenduse kontrolli. Nimetatud dokumendis rõhutati samuti, et väike- ja kergrelvade liigne hankimine ning nende varude haldamise ja julgeoleku halb olukord võib avaldada destabiliseerivat mõju julgeolekule siseriiklikul, piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil. Dokumendi kohaselt on väike- ja kergrelvade liigsete varude kõrvaldamise eelistatud meetodina märgitud nende hävitamine.

(4) 26. mail 2010. aastal võtsid OSCE liikmesriigid vastu väike- ja kergrelvadealase OSCE tegevuskava, milles viidatakse muu hulgas vajadusele kehtestada liikmesriikides seadusliku relvavahenduse õigusraamistik või seda tõhustada, tugevdada väike- ja kergrelvade varude haldamise ja julgeoleku alaseid kohustusi, tugevdada liikmesriikide kohustust hävitada väike- ja kergrelvade liigsed varud ning ebaseaduslikud väike- ja kergrelvad ning tugevdada vahendeid, millega suurendatakse liikmesriikide suutlikkust hävitada väike- ja kergrelvade liigsed varud ning ebaseaduslikud väike- ja kergrelvad.

(5) Euroopa Liidu Nõukogu võttis 23. juunil 2003. aastal vastu ühise seisukoha 2003/468/ÜVJP relvavahenduse kontrolli kohta, [1] milles nõutakse, et liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed ja sealhulgas kehtestavad seadusliku relvavahenduse kindla õigusraamistiku, et kontrollida relvavahendust oma territooriumil, ning milles soovitatakse liikmesriikidel kaaluda relvavahenduse kontrollimist väljaspool oma territooriumi, kui vahendaja on kodanik, kelle elukoht või registreeritud asukoht on selle liikmesriigi territooriumil.

(6) Euroopa Liidu Nõukogu võttis 8. detsembril 2008. aastal vastu ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad [2]. Ühise seisukohaga 2008/944/ÜVJP kehtestatakse kriteeriumid, millest juhindudes saavad liikmesriigid hinnata tavarelvastuse ekspordi, reekspordi ja vahenduse taotlusi. Sellega nõutakse, et liikmesriigid annaksid endast parima, et julgustada teisi sõjatehnoloogiat või -varustust eksportivaid riike kohaldama kõnealuse ühise seisukohaga kehtestatud kriteeriume,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Selleks, et edendada rahu ja julgeolekut ning tõhusat mitmepoolsust ülemaailmsel ja piirkondlikul tasandil, taotleb liit järgmiste eesmärkide täitmist:

[1] ELT L 156, 25.6.2003, lk 79.
[2] ELT L 335, 13.12.2008, lk 99.

— edendada rahu ja julgeolekut liidu naabruses, vähendades OSCE piirkonnas väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ja liigse hankimisega loodud ohtu;

— toetada tõhusat mitmepoolsust piirkondlikul tasandil, julgustades OSCE tegevust, mille eesmärk on ära hoida väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona liigset hankimist ja ebaseaduslikku kaubandust.

2. Lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks algatab liit järgmised projektid:

— korraldatakse piirkondlik koolituskursus OSCE asjaomaste liikmesriikide ametnikele, kes vastutavad väike- ja kergrelvade vahendamise kontrollimise eest;

— suurendatakse Valgevenes ja Kõrgõzstanis asuvate väike- ja kergrelvade varude säilitamiskohtade julgeolekut;

— hävitatakse Valgevenes ja Kõrgõzstanis asuvate väike- ja kergrelvade liigsed varud, et hoida ära nende levimine ebaseaduslikule turule;

— võetakse kasutusele väike- ja kergrelvade inventari haldamise vahend, et parandada OSCE mitmes liikmesriigis väike- ja kergrelvade ning tavarelvade laskemoona varude haldamist, nende üle arvestuse pidamist ja nende päritolu kindlakstegemist.

Nende projektide üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja”).

2. Artikli 1 lõikes 2 osutatud projektide tehnilist rakendamist teostavad kaks rakendusüksust:

a) OSCE sekretariaat rakendab järgmised projektid:

— väike- ja kergrelvade vahendamise kontrollimist käsitlevad piirkondlikud koolituskursused OSCE asjaomaste liikmesriikide ametnikele;

— Kõrgõzstanis asuvate tavarelvastuse ja tavarelvade laskemoona varude säilitamiskohtade julgeoleku suurendamine;

— Valgevenes ja Kõrgõzstanis asuvate väike- ja kergrelvade liigsete varude hävitamine, et hoida ära nende levimine ebaseaduslikule turule, ning

— väike- ja kergrelvade inventari haldamise tarkvara kasutuselevõtmine, et parandada relvavarude haldamist, nende üle arvestuse pidamist ja nende päritolu kindlakstegemist;

b) ÜRO Arenguprogrammi büroo Valgevenes (UNDP Valgevene büroo) rakendab järgmise projekti: Valgevenes asuvate tavarelvastuse ja tavarelvade laskemoona varude säilitamiskohtade julgeoleku suurendamine.

3. OSCE sekretariaat ja UNDP Valgevene büroo täidavad oma ülesandeid kõrge esindaja vastutusel. Selleks lepib kõrge esindaja OSCE sekretariaadi ja UNDP Valgevene bürooga kokku vajalikus korralduses.

Artikkel 3

1. Lähtesumma artikli 1 lõikes 2 osutatud projekti rakendamiseks on 1 680 000 eurot.

2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud summast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja eeskirjadele.

3. Järelevalvet lõikes 1 osutatud summa nõuetekohase haldamise üle teostab komisjon. Sellel eesmärgil sõlmib komisjon rahastamislepingu OSCE sekretariaadi ja UNDP Valgevene bürooga. Rahastamislepingus sätestatakse, et OSCE sekretariaat ja UNDP Valgevene büroo tagavad liidu abi nähtavuse, mis vastab selle suurusele.

4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 nimetatud rahastamislepingud niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Komisjon teavitab nõukogu kõigist selle protsessi käigus esilekerkivatest probleemidest ning teatab rahastamislepingute sõlmimise kuupäeva.

Artikkel 4

Kõrge esindaja esitab nõukogule OSCE sekretariaadi ja UNDP Valgevene büroo poolt korrapäraselt koostatavatele aruannetele tuginedes aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta. Nimetatud aruannete põhjal viib nõukogu läbi hindamise.

Komisjon annab teavet artikli 1 lõikes 2 nimetatud projektide rakendamise finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud rahastamislepingu sõlmimisest või kuue kuu möödumisel selle vastuvõtmisest, kui selleks ajaks ei ole nimetatud rahastamislepingut sõlmitud.

Luxembourg, 25. oktoober 2012

Nõukogu nimel

eesistuja

E. MAVROU

LISA

1. **Eesmärgid**

Käesoleva otsuse üldiseks eesmärgiks on edendada rahu ja julgeolekut liidu naabruses, vähendades OSCE piirkonnas väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ja liigse hankimisega loodud ohtu. Otsuse eesmärgiks on samuti edendada tõhusat mitmepoolsust piirkondlikul tasandil, toetades OSCE tegevust, mille eesmärk on ära hoida väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona liigset hankimist ja ebaseaduslikku kaubandust. Selline tegevus hõlmab OSCE piirkonnas väike- ja kergrelvade liigsete varude hävitamist, relvavarude julgeoleku ja haldamise parandamist, relvade üle arvestuse pidamiseks asjakohaste vahendite väljatöötamist ning tavarelvade üleandmise, eelkõige vahendustegevuse kontrollimise tõhustamist.

2. **Projektide kirjeldus**

2.1. **Väike- ja kergrelvade vahendamise kontrollimist käsitleva piirkondliku koolituskursuse korraldamine OSCE asjaomaste liikmesriikide ametnikele**

2.1.1. *Projekti eesmärk*

— Suurendada OSCE liikmesriikide teadlikkust olemasolevatest rahvusvahelistest ja piirkondlikest kohustustest väike- ja kergrelvade vahendamise kontrollimise valdkonnas ning parandada kõnealuste kohustuste täitmist;

— analüüsida parimaid tavasid ja teistelt riikidelt/piirkondadelt saadud kogemusi ning teha kindlaks nende kohaldatavus, lähtudes liikmesriikide vajadustest.

2.1.2. *Projekti kirjeldus*

— OSCE sekretariaat korraldab kolm päeva kestva piirkondliku koolituskursuse kuni 15 OSCE liikmesriigi asjaomastele ametnikele.

Kursusel osalevad asjaomaste rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonide esindajad ning teised eksperdid, sealhulgas liidu eksperdid. Kursusel osaleb kuni 70 inimest. OSCE sekretariaat koostab koostöös kõrge esindaja ja nõukogu asjaomaste organitega kursuse üksikasjaliku kontseptsioonidokumendi ja kava.

2.1.3. *Projekti oodatavad tulemused*

— Kursusel osalema kutsutud OSCE liikmesriikides paraneb kontroll väike- ja kergrelvade vahendamise üle;

— väheneb väike- ja kergrelvade ebaseadusliku vahendustegevuse ja kaubanduse oht ning seetõttu suureneb väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse tõttu negatiivselt mõjutatud elanikkonna, inimrühmade ja üksikisikute turvalisus.

2.1.4. *Kursuste toimumiskohad*

OSCE sekretariaat koostab piirkondliku koolituskursuse võimalike toimumiskohtade loetelu, mille kiidab seejärel heaks kõrge esindaja, kes konsulteerib nõukogu pädevate organitega.

2.1.5. *Projekti kasusaajad*

— OSCE liikmesriikides väike- ja kergrelvade üleandmise kontrollimise eest vastutavad ametnikud ja ametiasutused.

— Väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse tõttu negatiivselt mõjutatud elanikkond, inimrühmad ja üksikisikud.

2.2. **Valgevenes ja Kõrgõzstanis asuvate tavarelvastuse ja tavarelvade laskemoona varude säilitamiskohtade julgeoleku suurendamine**

2.2.1. *Projekti eesmärk*

— Parandada maksimaalselt kahe Valgevenes ja kolme Kõrgõzstanis asuva väike- ja kergrelvade varude säilitamiskoha julgeolekut ja haldamist;

— toetada julgeoleku suurenemist Kesk-Aasias ja Ida-Euroopas ning vähendada väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ohtu.

2.2.2. *Projekti kirjeldus*

— Maksimaalselt kahe Valgevenes asuva väike- ja kergrelvade varude säilitamiskoha julgeolekusüsteemide ajakohastamine kooskõlas väike- ja kergrelvadega seotud OSCE heade tavadega, mis hõlmab vajalike elektriseadmete paigaldamist ja/või remonti, esmast tuletõrjesuutlikkust, piirdeala aiaga piiramist ja valgustamist, sissetungijate avastamise ja alarmsüsteemi ning telekommunikatsiooniseadmeid julgeoleku suurendamiseks;

— maksimaalselt kolme Kõrgõzstanis asuva väike- ja kergrelvade varude säilitamiskoha olukorra parandamine ja/või loomine kooskõlas väike- ja kergrelvadega seotud OSCE heade tavadega, mis hõlmab piirdeala aiaga piiramist ja/või aia remonti, piirdeala valgustuse paigaldamist ja/või remonti, laohoone uste ja akende turvamist, sissetungijate avastamise ja alarmsüsteemi, videovalvet ja telekommunikatsiooniseadmeid.

OSCE sekretariaat ja UNDP Valgevene büroo teevad koostöös Valgevene ja Kõrgõzstani asjaomaste ametiasutustega kindlaks julgeoleku suurendamist vajavad säilitamiskohad ning määravad kindlaks need säilitamiskohad, mida käesoleva otsuse abil ajakohastatakse, konsulteerides seejuures kõrge esindaja ja nõukogu pädevate organitega. OSCE sekretariaat rakendab kõik projektid, välja arvatud Valgevenes asuvate väike- ja kergrelvade varude säilitamiskohtade julgeoleku suurendamise projekt. Valgevenes rakendab projekte UNDP Valgevene büroo, kuna OSCE ei oma Valgevenes asjakohast esindatust ega õiguslikku staatust ning samuti seetõttu, et projekti selle osa rakendamine UNDP Valgevene büroo poolt on kulutasuvam võrreldes Viinis asuva OSCE poolt teostatava projektijuhtimisega. OSCE säilitab oma rolli, mis hõlmab projekti üldist koordineerimist ja rakendamise järelevalvet seoses säilitamiskohtade valiku ning rakendatavate turva- ja julgeolekumeetmetega, iga-aastaste töökavadega, lõpuleviidud tööde kvaliteedikontrolliga ja Valgevene valitsuse panusega. Valgevene ja Kõrgõzstani valitsused toetavad projekti vajadusel rahalise ja/või mitterahalise toetuse kaudu.

2.2.3. *Projekti oodatavad tulemused*

— Paraneb maksimaalselt kahe Valgevenes ja kolme Kõrgõzstanis asuva väike- ja kergrelvade varude säilitamiskoha füüsiline julgeolek ja haldamine;

— väheneb väike- ja kergrelvade ning tavarelvastuse ebaseadusliku kaubanduse oht ning Kesk-Aasias ja Ida-Euroopas suureneb julgeolek.

2.2.4. *Projekti kasusaajad*

— Valgevene ja Kõrgõzstani kaitseministeeriumid.

— Väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse tõttu negatiivselt mõjutatud elanikkond, inimrühmad ja üksikisikud.

2.3. **Valgevenes ja Kõrgõzstanis asuvate väike- ja kergrelvade liigsete varude hävitamine, et hoida ära nende levimine ebaseaduslikule turule**

2.3.1. *Projekti eesmärk*

— Vähendada väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ohtu, hävitades Valgevene ja Kõrgõzstani asjaomaste ametiasutuste valduses olevate relvade liigsed varud.

2.3.2. *Projekti kirjeldus*

— Kuni 12 000 liigsete varude hulka kuuluva väike- ja kergrelva hävitamine Valgevenes;

— kuni 2 000 liigsete varude hulka kuuluva väike- ja kergrelva ning kuni 51 kaasaskantava õhukaitsesüsteemi (MANPADS) hävitamine Kõrgõzstanis.

Valgevene ja Kõrgõzstani valitsused toetavad projekti vajadusel seadmete ja varustuse osutamise kaudu ning mitterahaliselt. OSCE sekretariaat rakendab kõik projektid, välja arvatud Valgevenes asuvate väike- ja kergrelvade varude säilitamiskohtade julgeoleku suurendamise projekt.

Valgevenes rakendab väike- ja kergrelvade varude säilitamiskohtade julgeoleku suurendamisega seonduvat tegevust UNDP Valgevene büroo, kuna OSCE ei oma Valgevenes asjakohast esindatust ega õiguslikku staatust ning samuti seetõttu, et projekti selle osa rakendamine UNDP Valgevene büroo poolt on kulutasuvam võrreldes Viinis asuva OSCE poolt teostatava projektijuhtimisega. OSCE säilitab oma rolli, mis hõlmab projekti üldist koordineerimist ja rakendamise järelevalvet seoses säilitamiskohtade valiku ning rakendatavate turva- ja julgeolekumeetmetega, iga-aastaste töökavadega, lõpuleviidud tööde kvaliteedikontrolliga ja Valgevene valitsuse panusega.

2.3.3. *Projekti oodatavad tulemused*

— Valgevenes ja Kõrgõzstanis hävitatakse osa väike- ja kergrelvade ning kaasaskantavate õhukaitsesüsteemide liigsetest varudest;

— väheneb väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse oht ning Kesk-Aasias ja Ida-Euroopas suureneb julgeolek.

2.3.4. *Projekti kasusaajad*

— Valgevene ja Kõrgõzstani kaitseministeeriumid;

— väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse tõttu negatiivselt mõjutatud elanikkond, inimrühmad ja üksikisikud.

2.4. **Väike- ja kergrelvade inventari haldamise tarkvara kasutuselevõtmine, et parandada relvade varude haldamist, nende üle arvestuse pidamist ja nende päritolu kindlakstegemist**

2.4.1. *Projekti eesmärk*

— Parandada kuni kaheksas OSCE liikmesriigis väike- ja kergrelvade ning tavarelvade laskemoona varude haldamist ja nende üle arvestuse pidamist, misläbi väheneb väike- ja kergrelvade ning tavarelvade laskemoona ebaseadusliku kaubanduse oht.

2.4.2. *Projekti kirjeldus*

— Väike- ja kergrelvade inventari haldamise vahendi tutvustamine sellest huvitatud OSCE liikmesriikides kuni 20 inimesele;

— ekspertide kohtumised kuni kaheksas OSCE liikmesriigis, et hinnata väike- ja kergrelvade inventari haldamise vahendi kokkusobivust siseriiklike nõuetega ning et analüüsida siseriiklikke menetlusi ja õigusakte;

— väike- ja kergrelvade inventari haldamise vahendi tehniline kohandamine kuni kaheksas OSCE liikmesriigis, mille eesmärk on tagada kokkusobivus heakskiidetud tehniliste nõuetega ning mida tehakse koostöös UNDP Valgevene bürooga ja Valgevene kaitseministeeriumiga;

— väike- ja kergrelvade inventari haldamise vahendi tõlkimine kuni kolme kõnealust vahendit kasutuselevõtva OSCE liikmesriigi riigikeelde;

— vajadusel riistvara piiratud üleandmine kuni kaheksale OSCE liikmesriigile;

— elektroonilise registrisüsteemi paigaldamine kuni kaheksas OSCE liikmesriigis;

— koolituskava väljatöötamine kuni kaheksale OSCE liikmesriigile (kaks moodulit – esimese sihtrühm on valitud OSCE liikmesriikide relvajõudude peakorterite töötajad ja teise sihtrühm on säilitamiskohtade töötajad);

— koolituse läbiviimine kuni kaheksas OSCE liikmesriigis vastavalt nimetatud koolituskavale.

2.4.3. *Projekti oodatavad tulemused*

— Kuni kaheksas OSCE liikmesriigis parandatakse ja standarditakse väike- ja kergrelvade ning tavarelvade laskemoona varude haldamist ja nende üle arvestuse pidamist;

— OSCE piirkonnas vähendatakse väike- ja kergrelvade ning tavarelvade laskemoona ebaseadusliku kaubanduse ohtu.

2.4.4. *Projekti kasusaajad*

— Kuni kaheksa OSCE liikmesriigi kaitseministeeriumid;

— väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse tõttu negatiivselt mõjutatud elanikkond, inimrühmad ja üksikisikud.

OSCE sekretariaat teeb koostöös kõrge esindaja ja nõukogu pädevate organitega kindlaks OSCE liikmesriigid, kes on kõnealuse projekti kasusaajad.

3. **Projektide kestus**

Projektide eeldatav kogukestus on 36 kuud.

4. **Tehnilise rakendamise üksus**

Käesoleva otsuse tehniline rakendamine tehakse ülesandeks OSCE sekretariaadile ja UNDP büroole Valgevene Vabariigis, kes täidavad oma ülesannet kõrge esindaja vastutusel.

5. **Aruannete esitamine**

OSCE sekretariaat ja UNDP Valgevene büroo koostavad regulaarselt iga eespool kirjeldatud tegevuse lõpuleviimisel aruande. Need aruanded tuleks esitada kõrgele esindajale hiljemalt kuue nädala möödumisel vastavate tegevuste lõpuleviimisest.

6. **Projekti hinnanguline kogumaksumus ja ELi rahaline toetus**

Projektide kogumaksumus on 1 680 000 eurot.